

Ohal Uygulamaları ve Alternatif Akademi Deneyimleri: “Dersim Dayanışma Akademisi” Üzerine Düşünceler

Ahmet Kerim Gültekin*

Sınıfsal ve Siyasal Çatışma Alanı Olarak Üniversiteler

Bilimsel düşünceler tarihi, genellikle hâkim ideolojilerle çatıştığı zaman kendisini daha özgürce var edebilmiştir. Başka bir deyişle, doğanın ve toplumsal görünümünün bilimsel ifadeleri hâkim yargılarla, yasalarla cebelleştigi için insanlık tarihinde hep belirgin izler bırakmıştır. Sınıflı toplumlar tarihinde bilimsel düşünce ve eylem, trajik sonlarıyla tanıştığımız bilim insanlarının hayat öyküleri toplamıdır. Temel işlevi hâkim ideolojik hegemonyanın tesisinde paradigmatik argümanların yeniden üretimi olarak belirlenmiş kurumlar, kurullar ve kuramlar silsilesiyle boğuşan bilim insanları, sıklıkla devletlerin gadrine uğramışlardır. Ancak yine de araştırmalarına devam edenler de vardır. İnsanlığın ufkunu genişleterek yeni sosyal, siyasal, ekonomik, teknik vd. olgulara yön vermişlerdir.

Bu makalede, Türkiye akademi tarihinde gerek nicel boyutları gerekse verilen mücadelenin “politik” ve “akademik” boyutları itibariyle bir ilk olan “dayanışma akademileri” değerlendirilmektedir. Munzur Üniversitesi’nden ihraç edilen akademisyenlerin örgütlediği “Dersim Dayanışma Akademisi” örneği ele alınmıştır. Tartışmalar ve değerlendirmeler, 679 no’lu KHK’yla işine son verilene kadar, yazarın ilk ve tek öğretim üyeliği tecrübesi olarak, 2.5 yılda Munzur Üniversitesindeki deneyimlerine dayanmaktadır. Konuyla ilgili genellikle sosyal medyada yer alan haberlere ve yorumlara yer verilmiştir. Ayrıca tartışmalara giriş bölümünde, ilgili literatüre de kısaca değinilerek tarihsel ve ideolojik-politik çerçeve oluşturulmaya çalışılmıştır.

Günümüzde üniversite, en azından uluslararası genel kabule göre, bilimsel düşünce ve eylemde (ya da araştırmada) özerkliğe sahip, mevcut “resmi” eğitim kurumlarının en tepesinde yer alan ve bu haliyle “yüksek” düzeyde eğitim veren, çeşitli alt birimler (fakülteler, enstitüler, laboratuvarlar vd.) barındıran

* Yrd. Doç. Dr. Ahmet Kerim Gültekin Munzur Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktayken 6 Ocak 2017 tarihinde yayınlanan 679 sayılı KHK ile meslekten ihraç edildi.